

Indholdsfortegnelse

Vinterhvede.....	2
Vinterhvede til bagningsundersøgelser.....	3
Vinterrug.....	4
Vintertriticale.....	5
Vinterbyg.....	6
Vinterraps, hybrider og linjesorter.....	7
Vinterraps, dværghybrider.....	9
Vårbyg.....	11
Vårbyg under økologiske forhold.....	12
Havre.....	13
Havre under økologiske forhold.....	14
Vårhvede.....	15
Markært.....	16
Hestebønne.....	17
Sukkerroer.....	18
Foder- og sukkerroer til energiproduktion.....	19
Majs til helsæd.....	20
Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2019, 2. brugsår.....	21
Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2020, 1. brugsår.....	23
Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2021.....	25
Timote - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår.....	27
Timote - udlæg 2018, 3. brugsår.....	28
Rødsvingel - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår.....	29
Engsvingel - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår.....	30
Hundegræs - udlæg 2019, 2. brugsår.....	31
Hundegræs - udlæg 2021.....	32
Engrapgræs - udlæg 2021.....	33
Hvidkløver - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår.....	34
Hvidkløver – udlæg 2020, 1. brugsår.....	35
Rødkløver - udlæg 2018, 3. brugsår.....	36
Rødkløver - udlæg 2020, 1. brugsår.....	37
Lucerne - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår.....	38
Screeningsforsøg, kartofler.....	39
Middeltidlige spisekartofler.....	40
Stivelseskartofler.....	41
OBS vintersæd.....	42
OBS vårsæd.....	43

Vinterhvede

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Creator, blanding (Sheriff, Kalmar, Kvium, Informer)
Lokaliteter: Tystofte, Falster, Abildgård, Sejlet, Holstebro og Bramstrup
Antal led: 87

Udsædsmængder:

Linier: 350 spiredygtige kerner pr. m²
Hybrider: 245 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter græs.

Forsøget anlægges som α -design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.

Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.

Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Der skal tilføres mangan både efterår og forår på arealer hvor der erfaringsmæssigt optræder manganmangel.

Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Bladlus skal bekæmpes i stadium 13-14 for at undgå smitte med havrerødsot. Det kan være nødvendigt at gentage behandlingen. Hvedegalmyg bekæmpes i stadium 43-61 hvor fangsten i feromonfælder overskrider bekæmpelsestærsklen.

Behandlingsstrategi med svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsøgene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor anvendes bedømmelserne i værdiafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Udbytte

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt, protein, stivelse og gluten14 (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden og Teknologisk Institut. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne.

For A-sorter og målesorter bestemmes ved TystofteFonden desuden:

- Kornvægt
- Faldtal
- Sedimentation

Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 15-09-2020 - ASL

Vinterhvede til bagningsundersøgelser

Afprøvning af sorter til optagelse på brødhvedelisten

Målesorter: Sorter på dansk brødhvedeliste
 Lokalteter: Holeby, Tystofte, Sejet, Dyngby, Koldkærgård og Bramstrup
 Antal led: 36

Udsædsmængde:
 350 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Formål:
 Forsøget anlægges for at vurdere sorterernes bagekvalitet. Undersøgelserne ligger til grund for vurderingen af hvilke sorter, der skal kunne tildeles ekstra N, svarende til tillægget for brødhvede.

Anlæg:
 Forsøget må ikke etableres efter græs. Udsåning i enkeltparcel i sortsrækkefølge med tilstrækkelig værn til andre forsøg pga. ekstra kvælstofgødskning ved skridning. Parcelstørrelsen tilpasses således, at der under normale omstændigheder kan høstes minimum 12 kg prøve. Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm. Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås. Udsæden afvejes parcelvis og tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden for hver sort. Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og forsøgets placering på marken).

Gødskning i vækstperioden (inklusive værn):
 Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt, kvælstofprognose plus N-tillæg for brødhvede. Der skal tilføres mangan både efterår og forår på arealer hvor der erfaringsmæssigt optræder manganmangel. Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange. Omkring skridning (st. 55-59) sengødskes forsøget med det vejledende tillæg i N til produktion af brødhvede.

Behandlinger i vækstperioden (inklusive værn):
 Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Bladlus skal bekæmpes i stadium 13-14 for at undgå smitte med havrerødsot. Det kan være nødvendigt at gentage behandlingen. Behandlingsstrategi med svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

Notater i vækstperioden:

Dato for

- Såning
- Høst
- Eventuelle afvigelser. Særligt ift. gødskning og høst.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af lednummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Høst:

Foretages med mejetærsker. Der måles ikke udbytte i parcellerne. Prøverne renses og tørres inden fremsendelse til TystofteFonden.

Af hensyn til bestemmelse af faldtal, har det meget høj prioritet, at forsøget høstes rettidigt! Der skal bedømmes lejesæd før høst.

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af faldtal, sedimentation, kornvægt, rumvægt, protein, stivelse og gluten14 (NIT-1241) samt bagekvalitet foretages ved TystofteFonden. Bagekvalitet undersøges for to lokaliteter.

Hertil sendes prøver på min 12 kg.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 18-09-2020 - ASL

Vinterrug

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: KWS Tayo, blanding (KWS Receptor, SU Arvid, KWS Tayo og KWS Berado)
 Lokalteter: Tystofte, Sejet, Abildgård og Koldkærgård
 Antal led: 57

Udsædsmængder:

Populationer: 250 spiredygtige kerner pr. m²
 Hybrider: 175 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter græs.
 Forsøget anlægges som α-design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.
 Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.
 Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.

Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkernes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Der skal tilføres mangan både efterår og forår på arealer hvor der erfaringsmæssigt optræder manganmangel. Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Bladlus skal bekæmpes i stadium 13-14 for at undgå smitte med havrerødsot. Det kan være nødvendigt at gentage behandlingen.

Behandlingsstrategi med svampbekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoegene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden. I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme.

Bedømmelserne anvendes derfor i værtdiafprøvningen kun som status på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato.

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og protein (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden og Teknologisk Institut. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne. For A-sorter og målesorter bestemmes ved TystofteFonden desuden:

- Kornvægt
- Faldtal

Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 02-09-2021 ASL

Vintertriticale

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Neogen, blanding (Neogen, Cappricia, Brehat)
 Lokalteter: Tystofte, Sejete, Abildgård og Koldkærgård
 Antal led: 5

Udsædsmængde:
 300 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter græs.
 Forsøget anlægges som randomiseret blok forsøg med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.
 Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.
 Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på markten).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Der skal tilføres mangan både efterår og forår på arealer hvor der erfaringsmæssigt optræder manganmangel. Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Bladlus skal bekæmpes i stadium 13-14 for at undgå smitte med havrerødsot. Det kan være nødvendigt at gentage behandlingen.
 Behandlingsstrategi med svampbekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsøgene@teknologisk.dk

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med an-givelse af parcellnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden. I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor an-

vendes bedømmelserne i værdiafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcellvis med mejetærsker.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og protein (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden eller Teknologisk institut. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne. For A-sorter og målesorter bestemmes ved TystofteFonden desuden:

- Kornvægt
- Faldtal

Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 15-09-2020 - ASL

Vinterbyg

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: KWS Meridian (6-rad), Comeback (2-rad), blanding (Comeback, Neptun, KWS Hawking, KWS Kosmos)
 Lokalteter: Tystofte, Sejset, NS Eskilstrup, Abildgård og Koldkærgård
 Antal led: 53

Udsædsmængder:

Linjer: 325 spiredygtige kerner pr. m²
 Hybrider: 225 spiredygtige kerner pr. m²

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter græs.
 Forsøget anlægges som et modificeret α -design med 4 gentagelser à 12-18 m². To- og seks-radede sorter randomiseres separat til miniblokke. Miniblokke indenfor hver type samles i grupper af op til tre. Måleblanding randomiseres sammen med de to-radede sorter. Detailplan med randomiseringen vedlægges. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.

Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Der skal tilføres mangan både efterår og forår på arealer hvor der erfaringsmæssigt optræder manganmangel. Der mangangødes om efteråret. Forsøget vækstreguleres med godkendt middel 1-2 gange.

Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Bladlus skal bekæmpes i stadium 13-14 for at undgå smitte med havrerødsot. Det kan være nødvendigt at gentage behandlingen.

Behandlingsstrategi med svampbekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insektidsprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsøgene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Overvintring kort efter vækststart: Skala 0-10, 10 = ingen planter døde.
- Ved sygdomsangreb, der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).

- Lejesæd ved høst, nedbøjning < 10 cm over jord, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Nedknækning af strå ved høst, knækket < 5 cm under aks, 0-10, 10 = helt nedknækket.
- Nedknækning af aks ved høst, knækket > 5 cm under aks, 0-10, 10 = helt nedknækket.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Bedømmelserne i udbytteforsøgene anvendes derfor kun som status på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Renhed pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og proteinindhold (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden og Teknologisk Institut. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne. For A-sorter og målesorter bestemmes ved TystofteFonden desuden:

- Kornvægt
- Sortering

Der gennemføres undersøgelse af sorterens maltnings- og foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 02-09-2021 - ASL

Vinterraps, hybrider og linjesorter

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Hitaly (hybrid), Butterfly (linje), blanding (Hitaly, DK Exception, Architect, Smaragd)
 Lokalteter: Abildgaard, Holeby, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 169

Udsædsmængder:

Hybridsorter: 45 spiredygtige frø pr. m²
 Linjesorter: 45 spiredygtige frø pr. m²
 Udsæd leveres ubejdet.

Anlæg:

Der tilstræbes 8 år mellem rapsafgrøder. Vinterraps er opdelt i to forsøgsserier; hybrider og linjer hhv. dværghybrider. Disse skal ligge i samme mark. Anlægges i α-design med 3 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen modtages fra Tystofte. Forsøgene gennemføres med plot-i-plot system med 2x2 værnærækker. Såning foretages i en dybde på 1-2 cm. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra Tystofte, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort. Frøene er ikke behandlet med insekticider, og der bekæmpes jordrapsloppe, specielt efter fremspiring. Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering samt koordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Ved tidlig etablering og kraftig efterårsudvikling kan hele forsøget, efter aftale med TystofteFonden, vækstreguleres med godkendt dosering. Der vækstreguleres ikke i foråret. Hele forsøget N-, P- og K-gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose baseret på mineralisk gødning. N- tildelingen kan gennæfres efter følgende strategi:

- Svagt udviklet afgrøde: 80 kg N/ha ved begyndende vækst og resten af mængden medio april.
- Kraftig udviklet afgrøde: 50 kg N/ha ved begyndende vækst, resterende mængde minus 40 kg N/ha medio april og lige før eller ved begyndende blomstring tildeles 40 kg N/ha.

I de første 2 gødningstildelinger om foråret tilføres ca 35 kg S/ha.

Bekæmpelse af ukrudt, sygdomme og skadedyr gennemføres med anerkendte midler efter behov. Evt spildraps i forsøget skal fjernes.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til Andrea Schiemann (ansc@teknologisk.dk)

Bedømmelser i vækstperioden:

- Dato for fremspiring - 2. gentagelse.
- Plantebestand efterår - skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Placering af vækstpunkt før vinteren (cf. nedenstående beskrivelse).
- Overvintring om foråret ved beg. vækst, skala 0-10, 10 = alle planter døde.

- Plantebestand forår - skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Dato for begyndende blomstring, st. 61 - 2. gentagelse.
- Plante højde ca. 14 dage efter afblomstring. *En måling pr. parcel.*
- Lejesæd lige før skårlægning, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Afgrøde højde lige før skårlægning. *En måling pr. parcel.*
- Knoldbægersvamp efter skårlægning, pct. af planter.
- Knækkede planter efter skårlægning, pct. af planter.
- Nødmugning efter skårlægning, pct. af planter.
- Ved sygdomsangreb, der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (skulpesvamp, gråskimmel, lys bladplet).
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

Alle notater, behandlinger og bedømmelser sendes til Tystofte med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Parceladskillelse, pakning og høst:

Frist for tilmelding af nye sorter er den 6. august.

Derfor har anmelderne brug for høstresultater før den 6. august for kvalificeret at kunne tage beslutning om næste sæsons anmeldelser. Som følge heraf vurderes metoden der anvendes til pakning, skårlægning og høst lokalt med henblik på at tilstræbe høst senest 1. august.

Alle parcelgrænser holdes fri for ukrudt og spildplanter af raps. Der kan evt. radrensnes over værnærækkerne. Der må ikke anvendes Round-up til ukrudtsbekæmpelsen i parcelgrænsen mellem netto- og bruttoparcellen. Umiddelbart efter afsluttet blomstring gås eller køres parcelgrænser igennem uden at pakke. Dette sikrer, at planterne filtrer mindre sammen mellem parcellerne.

Metode til pakning, skårlægning og høst vurderes lokalt. Det er afgørende, at planterne i parcellerne ikke skades på et for tidligt tidspunkt. Følgende muligheder kan overvejes:

1. Skårlægning. Et par dage før skårlægningstidspunktet, adskilles og pakkes uden at knække stængler. Det er vigtigt, at der bliver stråskilt og pakket i samme retning, som rapsen hælder – typisk fra vest mod øst. Parcellerne skårlægges modsat køreretning fra adskillelse og pakning, dvs. med toppen først ind i maskinen. Nb mulighed for tilt af maskinen for at sikre, at afgrøden kan komme igennem skårlæggeren, alternativt fjernes pakkevalserne. Ved skårlægning skal der sikres et godt flow i afgrøden ellers kan plantemassen stuve op i maskinen eller afslutning af parcellen kan vanskeliggøres. Afgrøden høstes i samme retning som

skårlægningen, dvs med toppen først ind i mejetærskeren.

Umodne stængler (høj stub) kan forsinke og vanskeliggøre høsten.

- Nedvisning med Round-up uden skårlægning. Kort før pakning sprøjtes forsøget med Round-up, når de første frø er brune. Brug stor vandmængde for at trænge så langt ned i afgrøden med Round-up som muligt. 3 til 4 dage efter sprøjtning pakkes parcellerne på samme måde som under 1. Skåret vejrer herefter 10 til 14 dage. Forsøget høstes modsat pakkeretningen, dvs med toppen først i maskinen.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til Tystofte umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Følgende analyser foretages på det høstede materiale:

- Glucosinolatindhold. Foretages ved Fødevarestyrelsen på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Proteinindhold. Udføres ved Agrolab. Denne analyse foretages på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Bestemmelse af frøvægt foretages af TystofteFonden.
- Olieindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af TystofteFonden eller lokalt.
- Fedtsyrebestemmelse, herunder Erucasyre, foretages af Eurofins på den modtagne udsæd.

For alle led sendes der én prøve på 1 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 11.08.2021 - ASL

Placering af vækstpunktet

Formål:

Kvalitativ vurdering af stænglens strækning som udtrykt ved vækstpunktets placering inden vinter.

Hvornår:

Kort før væksten ophører inden vinter (omkring stadie 30).

Enhed og metode:

Skala: 1 til 9. 1= ingen strækning, 9 = kraftig strækning.

Tendens til strækning registreres på parcellniveau som et gennemsnit over planter. Score tildeles ud fra en visuel vurdering. Se nedenstående billeder.

1	3	5	7	9
Ingen strækning vækstpunkt nær jordoverfladen		Middel Vækstpunkt 3-5 cm over jordoverfladen		Kraftig strækning
				

Vinterraps, dværghybrider

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: PX128, blanding (Hitaly, DK Exception, Architect, Smaragd)
 Lokalteter: Abildgaard, Holeby, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 11

Udsædsmængder:

45 spiredygtige frø pr. m²
 Udsæd leveres ubejdet.

Anlæg:

Der tilstræbes 8 år mellem rapsafgrøder. Vinterraps er opdelt i to forsøgsserier; hybrider og linjer hhv. dværghybrider. Disse skal ligge i samme mark. Anlægges I α-design med 3 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen modtages fra Tystofte. Forsøgene gennemføres med plot-i-plot system med 2x2 værnærækker. Såning foretages i en dybde på 1-2 cm. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra Tystofte, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort. Frøene er ikke behandlet med insekticider, og der bekæmpes jordrapsloppe, specielt efter fremspiring. Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering samt koordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Ved tidlig etablering og kraftig efterårsudvikling kan hele forsøget, efter aftale med TystofteFonden, vækstreguleres med godkendt dosering. Der vækstreguleres ikke i foråret. Hele forsøget N-, P- og K-gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose baseret på mineralsk gødning. N-tildelingen kan gennemføres efter følgende strategi:

- Svagt udviklet afgrøde: 80 kg N/ha ved begyndende vækst og resten af mængden medio april.
- Kraftig udviklet afgrøde: 50 kg N/ha ved begyndende vækst, resterende mængde minus 40 kg N/ha medio april og lige før eller ved begyndende blomstring tildeles 40 kg N/ha.

I de første 2 gødningstildelinger om foråret tilføres ca 35 kg S/ha.

Bekæmpelse af ukrudt, sygdomme og skadedyr gennemføres med anerkendte midler efter behov. Evt spildraps i forsøget skal fjernes.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til Andrea Schiemann (ansc@teknologisk.dk)

Bedømmelser i vækstperioden:

- Dato for fremspiring - 2. gentagelse.
- Plantebestand efterår - skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Placering af vækstpunkt før vinteren (cf. nedenstående beskrivelse).
- Overvintring om foråret ved beg. vækst, skala 0-10, 10 = alle planter døde.
- Plantebestand forår - skala 0-10, 10 = fuld bestand.

- Dato for begyndende blomstring, st. 61 - 2. gentagelse.
- Plante højde ca. 14 dage efter afblomstring. *Én måling pr. parcel.*
- Lejesæd lige før skårlægning, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Afgrøde højde lige før skårlægning. *Én måling pr. parcel.*
- Knoldbægersvamp efter skårlægning, pct. af planter.
- Knækkede planter efter skårlægning, pct. af planter.
- Nødmødning efter skårlægning, pct. af planter.
- Ved sygdomsangreb, der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (skulpesvamp, gråskimmel, lys bladplet).
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

Alle notater, behandlinger og bedømmelser sendes til Tystofte med angivelse af parcellnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Parceladskillelse, pakning og høst:

Frist for tilmelding af nye sorter er den 6. august. Derfor har anmelderne brug for høstresultater før den 6. august for kvalificeret at kunne tage beslutning om næste sæsons anmeldelser. Som følge heraf vurderes metoden der anvendes til pakning, skårlægning og høst lokalt med henblik på at tilstræbe høst senest 1. august.

Alle parcelgrænser holdes fri for ukrudt og spildplanter af raps. Der kan evt. radrens over værnærækkerne. Der må ikke anvendes Round-up til ukrudtsbekæmpelsen i parcelgrænsen mellem netto- og bruttoparcellen. Umiddelbart efter afsluttet blomstring gås eller køres parcelgrænser igennem uden at pakke. Dette sikrer, at planterne filtrer mindre sammen mellem parcellerne.

Metode til pakning, skårlægning og høst vurderes lokalt. Det er afgørende, at planterne i parcellerne ikke skades på et for tidligt tidspunkt. Følgende muligheder kan overvejes:

3. Skårlægning. Et par dage før skårlægningstidspunktet, adskilles og pakkes uden at knække stængler. Det er vigtigt, at der bliver stråskilt og pakket i samme retning, som rapsen hælder – typisk fra vest mod øst. Parcellerne skårlægges modsat køreretning fra adskillelse og pakning, dvs. med toppen først ind i maskinen. Nb mulighed for tilt af maskinen for at sikre, at afgrøden kan komme igennem skårlæggeren, alternativt fjernes pakkevalserne. Ved skårlægning skal der sikres et godt flow i afgrøden ellers kan plantemassen stuve op i maskinen eller afslutning af parcellen kan vanskeliggøres. Afgrøden høstes i samme retning som skårlægningen, dvs med toppen først ind i mejetærskeren.

Umodne stængler (høj stub) kan forsinke og vanskeliggøre høsten.

4. Nedvisning med Round-up uden skårlægning. Kort før pakning sprøjtes forsøget med Round-up, når de første frø er brune. Brug stor vandmængde for at trænge så langt ned i afgrøden med Round-up som muligt. 3 til 4 dage efter sprøjtning pakkes parcellerne på samme måde som under 1. Skåret vejrer herefter 10 til 14 dage. Forsøget høstes modsat pakkeretningen, dvs med toppen først i maskinen.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til Tystofte umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Følgende analyser foretages på det høstede materiale:

- Glucosinolatindhold. Foretages ved Fødevarestyrelsen på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Proteinindhold. Udføres ved Agrolab. Denne analyse foretages på høstet materiale fra to lokaliteter.
- Bestemmelse af frøvægt foretages af TystofteFonden.
- Olieindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af TystofteFonden eller lokalt.
- Fedtsyrebestemmelse, herunder Erucasyre, foretages af Eurofins på den modtagne udsæd.

For alle led sendes der én prøve på 1 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 11.08.2021 - ASL

Placering af vækstpunktet

Formål:

Kvalitativ vurdering af stænglens strækning som udtrykt ved vækstpunktets placering inden vinter.

Hvornår:

Kort før væksten ophører inden vinter (omkring stadie 30).

Enhed og metode:

Skala: 1 til 9. 1= ingen strækning, 9 = kraftig strækning.

Tendens til strækning registreres på parcellniveau som et gennemsnit over planter. Score tildeles ud fra en visuel vurdering. Se nedenstående billeder.

1	3	5	7	9
Ingen strækning vækstpunkt nær jordoverfladen		Middel Vækstpunkt 3-5 cm over jordoverfladen		Kraftig strækning
				

Vårbyg

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: KWS Irina, blanding (Flair, RGT Planet, Feedway og Applaus)
 Lokalteter: Sejet, Eskilstrup, Abildgård, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 97

Udsædsmængde:

300 spiredygtige kerner pr. m².

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark.
 Forsøget anlægges som α-design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.
 Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.
 Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.
Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, korrigeret for udbyttensniveau, forfrugt og kvælstofprognose. Vækstregulering kan anvendes efter vurdering af det stedlige behov. Gødning placeres ved såning, alternativt nedharves den inden såning. Der mangangødskes efter erfaring for behov på lokaliteten. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres effektivt med et anerkendt middel og dosering. Behandlingsstrategi mht. svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoege-ne@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, nedbøjning < 10 cm over jord, skala 0-10, 10 = helt i leje.

- Nedknækning af strå ved høst, knækket < 5 cm under aks, 0-10, 10 = helt nedknækket.
- Nedknækning af aks ved høst, knækket > 5 cm under aks, 0-10, 10 = helt nedknækket.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden. Sorternes dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme bedømmes i særskilte observationsparceller. Derfor anvendes bedømmelserne i værdiafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker. Følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og jb-nr
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

TystofteFonden eller Teknologisk Institut bestemmer rumvægt og protein via NIT-1241 samt sortering. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne. Desuden gennemføres kornvægt af A-sorter og målesorter ved TystofteFonden. Der gennemføres undersøgelse af sorternes maltnings- og foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve på 5 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne).

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.
 A-sorter af vårbyg testes for resistens mod havrecystenematoder (*Heterodera avenae*) race 1 og 2 jf. særskilt forsøgsplan.

Revideret 09.02.2021 – ASL

Vårbyg under økologiske forhold

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Feedway, blanding (Flair, RGT Planet, Feedway og Applaus)
Lokaliteter: Tystofte, Holeby, Sønderjylland og Holstebro
Antal led: 11

Udsædsmængder:

Linjer: 350 spiredygtige kerner pr. m²

Anlæg:

Forsøget må kun anlægges på arealer som er omlagt til økologisk dyrkning. Forfrugt må ikke være græs pga. fare for angreb af fritfluens larver.

Forsøget anlægges som et randomiseret blokforsøg med 6 gentagelser à min. 15 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges. Udsæden tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden herfor.

Blokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med special forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

Ifm. anlæg udtages jordprøve til analyse ved hhv. EurofinsAgro Testing og AgroLab.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Gødning skal spredes jævnt over forsøgsarealet. Forsøget må maksimalt gødes med 50 kg udnyttet N pr. ha. Der skal foretages en optimal ukrudtsbekæmpelse ved 1-2 blindharvninger. Der blindharves i agerretningen, på tværs af parcellerne. Arealet bør ikke ukrudtsharves efter fremspiring.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som fx forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding samt høstdato indtastes løbende i NFTS.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Plantebestand ved fremspiring, planter/m².
- Plantedække og reflektans, drone. Stadie 14-15.
- Lejesæd v. skridning, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Ukrudt v. skridning, pct. dækning af jord.
- Bedømmelse af procent sygdomsangreb ved skridning: Meldug, bygbladplet, skoldplet, ramularia og bygrust (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, nedbøjning < 10 cm over jord, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Nedknækning af strå ved høst, knækket < 5 cm under aks, 0-10, 10 = helt nedknækket.
- Nedknækning af aks ved høst, knækket > 5 cm under aks, 0-10, 10 = helt nedknækket.
- Ukrudt ved høst, pct. dækning af jord.
- Strå længde ved høst, cm fra jord til aks
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og proteinindhold (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden og Teknologisk Institut. For A-sorter og målesorter bestemmes ved TystofteFonden desuden:

- Kornvægt
- Sortering

For alle led gemmes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget. A-sorter af vårbyg testes for resistens mod havrecystenematoder (*Heterodera avenae*) race 1 og 2 jf. særskilt forsøgsplan.

Revideret 01.03.2021 - ASL

Havre

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Delfin, blanding (Delfin, Symphony og Caddy)
 Lokalteter: Sejet, Abildgård, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 16

Udsædsmængde:

350 spiredygtige kerner pr. m².

Bejdsning: ingen bejdsning

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark.
 Forsøget anlægges som α-design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges.
 Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor.
 Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.
Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, korrigeret for udbyttensniveau, forfrugt og kvælstofprognose. Vækstregulering kan anvendes efter vurdering af det stedlige behov. Gødning placeres ved såning, alternativt nedharves den inden såning. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Behandlingsstrategi mht. svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsogene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Nedknækning af strå ved høst, knækket < 5 cm under aks, 0-10, 10 = helt nedknækket.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor anvendes bedømmelserne i værdiafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcellvis med mejetærsker. Og følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og jb-nr
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og protein foretages ved TystofteFonden eller Teknologisk Institut via NIT-1241. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne. Desuden gennemføres kornvægt af A-sorter og målesorter ved TystofteFonden. Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

Umiddelbart efter høst sendes en prøver af alle led på minimum **2 kg pr. led** (fællesprøve fra gentagelserne) til TystofteFonden.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget. A-sorter af havre testes for resistens mod havrecystenematoder (*Heterodera avenae*) race 1 og 2 jf. særskilt forsøgsplan.

Revideret 09.02.2021 - ASL

Havre under økologiske forhold

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Delfin, blanding (Delfin, Symphony og Caddy)
Lokaliteter: Tystofte, Holeby, Sønderjylland og Holstebro
Antal led: 4

Udsædsmængder:

Linjer: 400 spiredygtige kerner pr. m²

Anlæg:

Forsøget må kun anlægges på arealer som er omlagt til økologisk dyrkning. Forfrugt må ikke være græs pga. fare for angreb af fritfluens larver.

Forsøget anlægges som et randomiseret blokforsøg med 6 gentagelser à min. 15 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges. Udsæden tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden herfor.

Blokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med special forsøgsåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

Ifm. anlæg udtages jordprøve til analyse ved hhv. EurofinsAgro Testing og AgroLab.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognose. Gødning skal spredes jævnt over forsøgsarealet. Forsøget må maksimalt gødes med 50 kg udnyttet N pr. ha. Der skal foretages en optimal ukrudtsbekæmpelse ved 1-2 blindharvninger. Der blindharves i agerretningen, på tværs af parcellerne. Arealet bør ikke ukrudtsharves efter fremspiring.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som fx forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding samt høstdato indtastes løbende i NFTS.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Plantebestand ved fremspiring, planter/m².
- Lejesæd v. skridning, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Ukrudt v. skridning, pct. dækning af jord.
- Bedømmelse af procent sygdomsangreb ved skridning: Meldug, havrebladplet og rust (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, nedbøjning < 10 cm over jord, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Ukrudt ved høst, pct. dækning af jord.
- Strålængde ved høst, cm fra jord til aks
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker.

Kvalitetsundersøgelser:

Bestemmelse af rumvægt og proteinindhold (NIT-1241) foretages ved TystofteFonden og Teknologisk Institut. For A-sorter og målesorter bestemmes ved TystofteFonden desuden:

- Kornvægt

For alle led gemmes der én prøve på 2 kg (fællesprøve fra gentagelserne):

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

A-sorter af vårbyg testes for resistens mod havrecystenematoder (*Heterodera avenae*) race 1 og 2 jf. særskilt forsøgsplan.

Revideret 01.03.2021 - ASL

Vårhvede

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Thorus
 Lokalteter: Abildgård, Koldkærgård og Tystofte
 Antal led: 13

Udsædsmængde:

450 spiredygtige kerner pr. m².

Bejdsning: Redigo pro FS 170

Anlæg:

Forsøget må ikke etableres efter en græsmark. Forsøget anlægges som α -design med 4 gentagelser à 12-18 m². Detailplan med randomiseringen vedlægges. Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, der angiver udsædsmængden herfor. Udsæden for B-sorter tilsendes fra SEGES/Teknologisk Institut, der angiver udsædsmængden for hver B-sort.

Miniblokke må ikke deles i marken!

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm.

Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering (GPS-koordinater og blokkenes placering på marken).

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, korrigeret for udbytteneiveau, forfrugt og kvælstofprognose. Gødning placeres ved såning, alternativt nedharves den inden såning. Der **anvendes ikke vækstreguleringsmidler** i forsøget.

Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov. Behandlingsstrategi mht svampebekæmpelse udsendes i det tidlige forår. Strategien er koordineret mellem TystofteFonden og SEGES.

Bygfluer bekæmpes tre gange. Første sprøjtning foretages ved 280 graddage (beregnet fra 1. januar med en basetemperatur på 4,5 grader). De efterfølgende to sprøjtninger gennemføres med intervaller på 10-12 dage. Graddage kan beregnes på https://www.landbruksinfo.dk/planteavl/vejret/sider/pl_graddageberegner.aspx. Der anvendes 0,2 kg pr. ha Karate 2,5 WG.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoegene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (alle gent.):

- Fremspiring. Skala 0-10, 10 = fuld bestand.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Lejesæd ved høst, skala 0-10, 10 = helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

I observationsparceller bedømmes sorterens dyrknings-egenskaber og modtagelighed for sygdomme. Derfor anvendes bedømmelserne i værdisafprøvningen kun som check på forsøgets tilstand.

Høst:

Foretages parcellvis med mejetærsker. Og følgende informationer sendes til TystofteFonden umiddelbart efter høst

- Kg oprenset kerne pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse
- Forfrugt og jB-nr
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser: Bestemmelse af rumvægt og protein foretages ved TystofteFonden eller Teknologisk Institut via NIT-1241. Anvendes NIT-1241 på lokaliteten, modtager TystofteFonden gerne resultaterne af NIT-analyserne.

For A-sorter og målesorter bestemmes ved TystofteFonden desuden:

- Kornvægt
- Faldtal
- Sedimentation
- Bagekvalitet

Der gennemføres undersøgelse af sorterens foderkvalitet på anmelderens foranledning.

For alle led sendes der én prøve à **2 kg pr. led** (fællesprøve fra gentagelserne):

Bestemmelse af faldtal, sedimentation og bagekvalitet foretages ved TystofteFonden for sorter til sortslisteoptagelse. **Hertil sendes prøver à min 5 kg af leddene 1, 5, 6, 8, 9 og 10.** Bagekvalitet analyseres for to lokaliteter.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

A-sorter af vårhvede testes for resistens mod havrecystenematoder (*Heterodera avenae*) race 1 og 2 jf. særskilt forsøgsplan.

Revideret 09.02.2021 - ASL

Markært

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Greenway, blanding (Ingrid, Bagoo, Manager og Greenway)
 Lokalteter: Dyrngby, Bramstrup, Holstebro, Brønderslev, Falster og Tystofte
 Antal led: 15

Udsædsmængde:

60 spiredygtige frø pr. m². Udsæden er ikke bejdset

Anlæg: Randomiseret blokforsøg med 4 gentagelser à 12-18 m². Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, og udsæden for B-sorter tilsendes fra Teknologisk Institut. Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine i en sådybde på 5-6 cm. Efter såning tromles på tør jord. Hvis jorden er fugtig kan tromlingen udsættes til ærternes 2-3 bladsstadium. Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-koordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm. Bekæmpelse af ukrudt, skadedyr og eventuelt sygdomme gennemføres med et anerkendt middel.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsoegene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden

- Fremspiring, dato – alle gentagelser.
- Plantebestand stadiet 11-12. Skala 0-10, 10=fuld bestand – alle gentagelser.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (bladlus, gråskimmel, ærteskimmel, ærtesyge) – alle gentagelser.
- Plantehøjde ved blomstring (stadiet 65) – 1. og 2. gentagelse.
- Lejesæd ved blomstring (stadiet 65), skala 0-10, 10=helt i leje – alle gentagelser.
- Modenhed 1. og 2. gentagelse.
- Afgrødehøjde ved høst (stadiet 89) – 1. og 2. gentagelse.
- Lejesæd ved høst (stadiet 89), skala 0-10, 10=helt i leje.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer, dato og vækststadiet. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker ved modenhed.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden eller NFTS umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

- Rumvægt for A-sorter bestemmes af TystofteFonden.
- Proteinindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.
- Frøvægt bestemmes af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne) til TystofteFonden.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 09.02.2021 - ASL

Hestebønne

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Stella, blanding (Bolivia, Lynx, Daisy og Stella)
 Lokalteter: Sejet, Koldkærgård, Holstebro, LandboSyd, Falster, Bornholm og Tystofte
 Antal led: 19

Udsædsmængde:

45 spiredygtige frø pr. m². Udsæden er ikke bejdset

Anlæg: Randomiseret blokforsøg med 4 gentagelser à 12-18 m². Udsæden for A-sorter og målesorter tilsendes fra TystofteFonden, og udsæden for B-sorter tilsendes fra Teknologisk Institut.

Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine i en sådybde på 6-8 cm. Der anlægges værn af hestebønner omkring hele forsøget i minimum 6 meters bredde. Tomme parceller samt parceller hvor der mangler mere end 25% parcellængde skal eftersås.

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-koordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm. Bekæmpelse af ukrudt, skadedyr og eventuelt sygdomme gennemføres med et anerkendt middel. Vær specielt opmærksom på angreb af **bladlus i juni**. Bladlus skal bekæmpes tidlig med godkendt middel.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, **JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidprøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsøgene@teknologisk.dk.**

Bedømmelser i vækstperioden

- Fremspiring, dato – alle gentagelser.
- Plantebestand stadiet 11-12. Skala 0-10, 10=fuld bestand – alle gentagelser.
- Ved sygdomsangreb der viser tydelig sortsdifferentiering, foretages bedømmelse af procent sygdomsangreb (bladlus, chokoladeplet, rust, bladplet) – alle gentagelser.
- Begyndende blomstring, dato.
- Lejesæd ved blomstring (stadiet 65), skala 0-10, 10=helt i leje – alle gentagelser.
- Modenhed, dato – 1. og 2. gentagelse.
- Plantehøjde ved høst (stadiet 89) – 1. og 2. gentagelse.
- Lejesæd ved høst (stadiet 89), skala 0-10, 10=helt i leje – alle gentagelser.
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøgene.

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer, dato og vækststadiet. Markbøger eller xls-filer til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Høst:

Foretages parcelvis med mejetærsker ved modenhed.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til TystofteFonden eller NFTS umiddelbart efter høst:

- Kg oprenset frø pr. parcel
- Tørstofprocent pr. sort eller parcel
- Parcelstørrelse, forfrugt og JB-nr.
- Så- og høstdato

Kvalitetsundersøgelser:

- Rumvægt for A-sorter bestemmes af TystofteFonden.
- Proteinindhold bestemmes på Infratec® 1241 (NIT) af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.
- Frøvægt bestemmes af TystofteFonden eller SEGES/Teknologisk Institut.

For alle led sendes der én prøve på 2 kg pr. led (fællesprøve fra gentagelserne) til TystofteFonden.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 09.02.2021 - ASL

Sukkerroer

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse

Målesorter: Selma KWS, Lombok
Lokaliteter: Falster, Lolland og Tystofte
Antal led: 77

Udsædsmængde:

Forsøgene sås til blivende bestand. Der tilstræbes en frøafstand på ca. 18 cm. ved såning.

Generelt:

TystofteFonden udarbejder en fælles forsøgsplan for, TystofteFonden, Falster og Lolland forsøgene.

Anlæg:

Forsøgene er alpha design med 4 gentagelser og en netto-parcelstørrelse på 8-10 m². Bruttoarealet udgør 4-6 rækker, hvoraf netto-parcellen kun er de 2 midterste rækker. Rækkeafstanden er på 50 cm.

Behandling i vækstperioden (inklusiv værn):

Hele forsøget gødes med 100 kg N/ha. Vejledende mængder for P er 15 kg/ha og K 60 Kg/ha. Desuden tilføres B, Mg og Mn efter behov.

Ukrudts- og skadedyrsbekæmpelse foretages efter behov efter aftale imellem forsøgsenheden og forsøgsværten. Radrensning sker kun efter aftale.

Planteværn foretages med godkendte midler og doseringer i overensstemmelse med 'Vejledning for Planteværn' fra SEGES. Se afsnit om bladsvampe.

Kodning:

Forsøgene på Falster og Lolland, som udføres af MariboHillesø er kodet. Labels til frø og høstparceller samt markbog indeholder således kun parcelnumre. Markbog til bedømmelser, optælling, målinger og notater kan rekvireres ved TystofteFonden.

Bedømmelser i vækstperioden:

- Bladdække bedømmes medio august på en skala fra 0 til 100, der angiver i hvor høj grad toppen/bladene dækker jordoverfladen
- Meldug, bederust, ramularia - bedømmes medio september, skala 0-10, 10=100% angreb
- Toppens friskhed bedømmes ved høst, skala 0-10, 0 = helt nedvisnet top, 10=sund top
- Efter optagning vurderes rodens farve, rodture, vaskbarhed, grenet- og glathed på båndet ved MariboHillesø af NBR
- Evt. afvigende observationer i forsøget.

Hver bedømmelse forsynes med dato og initialer af personen, der har foretaget bedømmelsen.

Optællinger og målinger:

- Frøafstand: Måles ved planternes to blad stadie i hvert forsøg. Frøafstand beregnes ud fra udmålt afstand i marken. Der måles i samme såbed mindst 3 steder i samme forsøg. Afstanden mellem 11 planter (10 mellemrum) måles på steder, hvor ingen planter i rækken mangler, og den gennemsnitlige planteafstand beregnes.
- Fremspiring: Planter i nettoparceller to rækker tælles 2 gange:
- Tidlig tælling (ca. 50 %). 1. tælling gennemføres, når det bedste forsøgsled har 2-3 fremspirede planter/rækkemeter.
- Efter fuld fremspiring. 2. tælling gennemføres efter 100 % fremspiring og er et udtryk for antal plante i parcellen
- Stokløbere tælles i alle bruttoarealet før høst
- Roens (skulder)højde over jorden måles i 1. og 3. gentagelse.
- Ved TystofteFonden måles rodens længde og bredde efter høst på roer fra SES afprøvningen.

Notater:

Dato for:

- Såning
- Optællinger og målinger
- Bedømmelser i vækstperiode
- Syn af forsøg før høst
- Høst

Høstudbytte (nettoparcel):

Rod:

- Vægt af snavsede roer (kg med 1 decimal)
- Vægt af vaskede roer (kg med 1 decimal)

Vægt af rod udføres ved MariboHillesø, Holeby.

Analyser:

Rod:

- Sukkerprocent og saftanalyse

Sukkerprocent og saftanalyse gennemføres ved MariboHillesø, Holeby.

Andet:

Specialforsøg med tidlig såning for stokroetendens udføres ved NBR. Frø af kandidater sendes hurtigst muligt efter modtagelse til NBR, som koder og koordinerer forsøget.

Udsæd/frøet må kun anvendes til gennemførelse af forsøget.

Foder- og sukkerroer til energiproduktion

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Bergman, Bangor
 Lokalteter: Lolland, Hellevad, Holstebro og Tystofte
 Antal led: 22

Udsædsmængde:

Forsøgene sås til blivende bestand. Der tilstræbes en frøafstand på ca. 18 cm ved udsåning.

Generelt:

Antal sorter inden for afprøvningsgruppen, der betinger en igangsætning af afprøvning: 15.
 Frø af sorter anmeldt ved SEGES fremsendes til TystofteFonden umiddelbart efter modtagelsen. TystofteFonden koordinerer forsendelse til Stokløbnings-testen. Før forsøgsjord tages i brug skal de forsøgs-ansvarlige have lavet forudgående jordanalyser, tekstur, N-min og nematode-undersøgelser. Forsøgsjord skal være nematodefri. Forsøgsinformation vedr. forsøgsjordens bonitet, forfrugt mv. samt behandling i vækstperioden indtaster de enkelte forsøgsansvarlige i Nordic Field Trial system.

Anlæg:

TystofteFonden udarbejder en fælles forsøgsplan for TystofteFonden, NBR og SEGES/Teknologisk Institut. Forsøgene er alpha design med 3 gentagelser og en nettoparcel-størrelse på 8-9 m². Bruttoarealet kan udgøre 4-6 rækker, hvoraf netto-parcellen kun er de 2 midterste rækker. Rækkeafstanden er på 50 cm.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget NPK gødes efter gældende norm (kode 280) for foderbede. Desuden tilføres B, Mg og Mn efter behov.

Ukrudts- og skadedyrsbekæmpelse foretages efter behov efter aftale imellem forsøgsenheden og forsøgs værten. Radrensning sker kun efter aftale med den forsøgsansvarlige. Det anbefales man tilmelder sig NBR's varslings mht. skadedyrsbekæmpelse ved sæsonstart.

Planteværn foretages med godkendte midler og doseringer i overensstemmelse med 'Vejledning for Planteværn' fra SEGES. Se afsnit om bladsvampe. Det anbefales at man tilmelder sig NBR's bladsvampe-varslings ved sæsonstart.

Markbog til bedømmelser, optælling, målinger og notater kan rekvireres ved TystofteFonden.

Bedømmelser i vækstperioden:

- Bladdække bedømmes medio august på en skala fra 0 til 100 pct, der angiver i hvor høj grad toppen/bladene dækker jordoverfladen
- Meldug, bederust, ramularia - bedømmes 1 gang medio september, skala 0-100% angreb
- Toppens friskhed ved høst, skala 0-10
- Topstørrelse ved høst, skala 0-10 (bedømmes kun TystofteFonden og Holstebro)
- Evt. afvigende observationer i forsøget.

Hver bedømmelse forsynes med dato og initialer af personen, der har foretaget bedømmelsen.

Optællinger og målinger:

- Frøafstand: Måles ved planternes to bladstadiet i hvert forsøg jævnt før NBR SF nr 402-4
- Fremspiring: Planter i nettoparcellens to rækker tælles 2 gange:
- Tidlig tælling. 1. tælling gennemføres, når det bedste forsøgsled har 2-3 fremspirede planter/rækkemeter. Denne første tælling sker normalt 14-21 dage efter såning, og er udtryk for de enkelte sorters fremspiringshastighed/vitalitet.
- Fuld fremspiring. 2. tælling gennemføres efter 100 % fremspiring og er et udtryk for antal planter i parcellen
- Stokløbere tælles i alle bruttoarealet ca. 1 august og før høst. Stokroerne fjernes fra forsøg efter hver gennemgang.
- Roens (skulder)højde over jorden måles i 1. og 3. gentagelse.
- Ved TystofteFonden måles rodens længde og bredde efter høst på roer fra SES afprøvningen.

Notater:

Dato for:

- Såning
- Optællinger og målinger
- Bedømmelser i vækstperiode
- Syn af forsøg før høst
- Høst

Høstudbytte (nettoparcel):

Top (kun TystofteFonden og Holstebro):

- Frisk vægt af top (kg med 1 decimal) i mark
- Lokal tørstofbestemmelse

Rod (alle lokaliteter). Hele parceludbyttet tages op og sendes til Maribo Seed, Holeby:

- Vægt af snavsede roer (kg med 1 decimal).
- Vægt af vaskede roer (kg med 1 decimal).
- Efter optagning vurderes rodens farve, rodfure, grenet- og glathed samt vaskbarhed på båndet ved MariboHilleshøj af NBR

Analyser:

Top: Tørstofindhold gennemføres lokalt (kun Tystofte og Holstebro)

Rod: Tørstofprocent af rod gennemføres ved MariboHilleshøj, Holeby.

Andet:

Specialforsøg med tidlig såning for bedømmelse af tendens til dannelse af stokroer udføres på Saxfjed. Efter modtagelse af frøet ved TystofteFonden sendes det snarest til NBR, der koordinerer forsøget. Udsæd/frøet må kun anvendes til gennemførelse af forsøget.

Majs til helsæd

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: KWS Calvini, blanding (Ability, Asgaard, Kompetens og LG 31211)
 Lokalteter: Års, Varde, og Tystofte
 Antal led: 122

Udsædsmængde:
 10 kerner pr. m².

Anlæg:

Alpha-design med 4 gentagelser. Der sås på fire rækker med en frøafstand på 13,3 cm og 75 cm rækkeafstand. Sådybden er 4-5 cm. Nettoparcellen består af de to midterste rækker, der omgives af én værnerække på hver side. TystofteFonden randomiserer eget forsøg. Såning foretages af Teknologisk Institut med enkorssåmaskine omkring 1. maj. Udsæden er ikke bejdset mod fugle, derfor henstilles det til, at man er særligt opmærksom på fugle der optræder i flok. Nettoparcellen sprøjtes ind når planterne når stadie 12-13. Overskydende planter fjernes først kort før høst, for at forhindre vindskader.

Gødning:

Der placeres ca 188 kg startgødning NP 19-8 med S, Mg, B og Zn og gødskes i øvrigt efter gældende norm for majs.

Behandling:

Fritfluer bekæmpes med ca. 14 dage efter fremspiring når majsen har 1,5 blad.

Forsøget holdes frit for ukrudt. Der kan som sidste udvej anvendes MajsTer hvis der forekommer meget græsukrudt. MajsTer menes at have sortsspecifik effekt, og skal derfor anvendes med stor varsomhed! Forsøgene ved Ås og Varde vandes optimalt efter vandregnskab online. Forsøget ved Tystofte vandes ved et nedbørsunderskud på 85 mm, hvilket svarer til, at 50 % af rodzonekapaciteten er brugt (JB 6).

JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidspøjtninger samt høstdato registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsogene@teknologisk.dk.

Bedømmelser i vækstperioden (3. gent.):

- Kulderesistens (5-15 cm høje planter). Skala 0-10, 0=svage, gule pl., 10=grønne, kraftige pl. (ca. 20/5)
- Droneflyvning, stadie 19.
- Dato for begyndende blomstring af hanblomst.
- Majsbladplet og majsøjeplet, procent dækning af blad v. kolben.

Målinger umiddelbart før høst:

- Droneflyvning.
- Plantebestand. Antal planter i høstparcellen.
- Sideskud. Pct. planter. Gent. 3.
- Antal kolber på 10 m række. Gent. 3
- Kolbedækning. Pct. kolber med blottet spids. Gent. 3.
- Majsbrand. Pct. af planter. Gent. 3.

- Fusarium. Pct. af planter med angreb på stængel. Gent. 3.
- Lejesæd. Karakter 0-10, 10=helt i leje. Alle gent.
- Plantehøjde. Til basis af hanblomst. Gent. 1+3.
- Kolbehøjde. Til basis af kolbe. Gent. 1+3.

Tørstofbestemmelse for bestemmelse af høsttidspunkt:
 10-12 dage før forventet høst udtages tre planter i træk i værnerækken for hver komponent i måleblanding (led 5, 8, 13 og 17). Prøverne snittes og der bestemmes tørstofprocent.

Bestemmelse af tørstof i kolbe:

Umiddelbart før høst udtages kolber med svøb fra række 1 (værn) af **alle A-sorter samt målesorter (led 8 og 23)** til tørstofbestemmelse ved TystofteFonden. Der udtages 5 kolber i hver af de fire gentagelser. Kolberne snittes og tørres i tørreskab ved 90 grader indtil vægten ikke længere falder.

Høst:

Der høstes i stadie 83-85 ved et gennemsnitligt tørstofindhold på 32 pct. i gennemsnit over komponenterne i måleblanding. Planterne høstes med 30 cm stub.

Ved høst udtages ca. 1.000 gram prøve pr. parcel til tørstofbestemmelse ved TystofteFonden. Nedtørring foretages på plantørreri i to døgn efterfulgt af skabstørring ved maksimalt 60 grader indtil vægten ikke længere falder (ca. tre døgn). De nedtørrede parcellprøver sendes til Teknologisk Institut som formaler og samler til ledprøve.

Udbytte:

Følgende informationer registreres:

- Tørstofprocent i kolben. Kun TystofteFonden
- Nettoparcelstørrelse.
- Grøntudbytte pr. parcel.
- Tørstofprocent pr. parcel.

Analyser:

Den tørre prøve analyseres for råprotein, råaske, sukker, stivelse, EFOS kvæg og NDF.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorternes identitet kontroldyrkes sorter anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden.

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Revideret 09.02.2021 - ASL

Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2019, 2. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Tidlig blanding (Kimber, Betty, Mathilde T og Karatos T), middeltidlig blanding (Option, Arsenal, Dunluce T og Ovambo 1 T), sildig blanding (Ensilvio, Humbi 1, Masai (t) og Polim (t))
 Lokalteter: Tystofte, Holstebro: 3 brugsår
 Års: 2 brugsår
 Holstebro: 2 brugsår m. afgræsning
 Antal led: 16

Udsædsmængder:

Blanding	26 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs D	22 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs T	30 kg pr. ha
Strandsvingel	30 kg pr. ha
Rajsvingel	30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves på tre lokaliteter, som slæt til ensilering. TystofteFonden og Holstebro med tre brugsår. Års med to brugsår. Der høstes fem slæt per år. I Holstebro gennemføres endvidere et afgræsningsforsøg over to brugsår.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med gruppering inden for tidlighedsklasse. Alle arter i samme forsøg. Rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbed skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsåret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 500 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 300 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 4. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (snesimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser sendes parcelvis til Teknologisk Institut efter afslutning af hvert brugsår.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår. For første slæt differentieres tidspunktet mellem tidlighedsgrupper.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sortsblandingen for den enkelte tidlighedsgruppe.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt regnet ift. middeltidlig gruppe.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse *i kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2020, 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Tidlig blanding (Kimber, Betty, Mathilde T og Karatos T), middeltidlig blanding (Abosan, Arsenal, Dunluce T og Ovambo 1 T), sildig blanding (Ensilvio, Saqui, Masai T og Polim T)

Lokaliteter: Tystofte, Holstebro: 3 brugsår
Års: 2 brugsår
Holstebro: 2 brugsår m. afgræsning

Antal led: 15

Udsædsmængder:

Blanding	26 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs D	22 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs T	30 kg pr. ha
Strandsvingel	30 kg pr. ha
Rajsvingel	30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves på tre lokaliteter, som slæt til ensilering. TystofteFonden og Holstebro med tre brugsår. Års med to brugsår. Der høstes fem slæt per år. I Holstebro gennemføres endvidere et afgræsningsforsøg over to brugsår.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med gruppering inden for tidlighedsklasse. Alle arter i samme forsøg. Rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parcelposer. Såbed skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 500 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 300 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 4. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (snesimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår. For første slæt differentieres tidspunktet mellem tidlighedsgrupper.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sortsblandingen for den enkelte tidlighedsgruppe.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt regnet ift. middeltidlig gruppe.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse *i kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Rajgræs, strandsvingel og rajsvingel - udlæg 2021

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Tidlig blanding (Kimber, Betty, Mathilde T og Karatos T), middeltidlig blanding (Abosan, Arsenal, Dunluce T og Ovambo 1 T), sildig blanding (Ensilvio, Saqui, Masai T og Polim T)

Lokaliteter: Tystofte, Holstebro: 3 brugsår
Års: 2 brugsår
Holstebro: 2 brugsår m. afgræsning

Antal led: 13

Udsædsmængder:

Blanding	26 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs D	22 kg pr. ha
Alm. og hybrid rajgræs T	30 kg pr. ha
Strandsvingel	30 kg pr. ha
Rajsvingel	30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves på tre lokaliteter, som slæt til ensilering. TystofteFonden og Holstebro med tre brugsår. Års med to brugsår. Der høstes fem slæt per år. I Holstebro gennemføres endvidere et afgræsningsforsøg over to brugsår.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med gruppering inden for tidlighedsklasse. Alle arter i samme forsøg. Rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstræt dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parcelposer. Såbed skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 500 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 300 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 4. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (snesimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår. For første slæt differentieres tidspunktet mellem tidlighedsgrupper.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sortsblandingen for den enkelte tidlighedsgruppe.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt regnet ift. middeltidlig gruppe.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse *i kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Timote - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Dolina
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (snesimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

- Der høstes fire slæt per brugsår..
- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Timote - udlæg 2018, 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Dolina
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Rødsvingel - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Gondolin
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

18 kg pr. ha.

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1,5 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (snesimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Engsvingel - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Laura
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 3

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstarene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parceller prøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råsake, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Hundegræs - udlæg 2019, 2. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Donata
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 – ASL

Hundegræs - udlæg 2021

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Donata
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:
20 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:
Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:
Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 2 cm.**

Behandling i udlægsåret:
Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:
Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:
Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstarene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (sneskimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parceller prøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorternes identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 – ASL

Engrapgræs - udlæg 2021

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Balin
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 2

Udsædsmængde:

13,5 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fire slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 80 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1,5 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 900 kg 17-5-10 NPK (YaraMila STARTER eller tilsvarende) ved begyndende vækst. Efterfølgende tilføres:

- Efter 1. slæt: 600 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 2. slæt: 400 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg
- Efter 3. slæt: 200 kg NPKS 19-0-15-3 m. Mg

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet. Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned, ellers foretages en afpudsning.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret eller 14 dg. efter fjernelse af eventuel dæksæd, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme (snesimmel, rust, bladplet) og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

lfm. Slæt:

- Vækststadium (1. slæt)
- Stængeldannelse ved slæt, skala 0-10, 10=100% stængeldannelse (2. og 3. slæt)

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fire slæt per brugsår..

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af målesorten.
- 2.-4. slæt tages ca. 6 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 – ASL

Hvidkløver - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Silvester og Rivendel
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 5

Udsædsmængde:

7 kg pr. ha udsået i blanding med sildig tetraploid rajgræs (Masai) med 16 kg pr. ha.

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Forsøgsarealet skal være jævnt og tromlet inden såning. Såning foretages i 2 omgange

1. Først sås rajgræs på rækkeafstand 11-13 cm og en sådybde på max 2 cm.
2. Efterfølgende sås hvidkløver mellem rækkerne med en sådybde på max 1 cm.

Forsøget kan eventuelt anlægges i stivstrået dæksæd med udsædsmængde på max. 70 kg/ha.

Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, undtagen til Tystofte, der selv afvejer parceller.

Behandling i udlægsåret:

Bliver hvidkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Afhængig af plantebestanden i forudgående efterår tilføres kvælstof til forsøget mhp. at bevare en god balance mellem hvidkløver og græs. Ved for kraftig kløverbestand tilføres 60 kg N/ha før 1. slæt (NS 27-4). Hvis der er behov for yderligere justering kan der tilføres yderligere 40 kg N/ha (NS 27-4) før andet slæt. Mængderne er vejledende.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring af kløver, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Plantebestand, kløver, skala 0-10, 10=100% dækning

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af rajgræsset.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Hvidkløver – udlæg 2020, 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Silvester og Rivendel
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 4

Udsædsmængde:

7 kg pr. ha udsæt i blanding med sildig tetraploid rajgræs (Masai) med 16 kg pr. ha.

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlagt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Forsøgsarealet skal være jævnt og tromlet inden såning. Såning foretages i 2 omgange

3. Først sås rajgræs på rækkeafstand 11-13 cm og en sådybde på max 2 cm.
4. Efterfølgende sås hvidkløver mellem rækkerne med en sådybde på max 1 cm.

Forsøget kan eventuelt anlægges i stivstrået dæksæd med udsædsmængde på max. 70 kg/ha.

Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, undtagen til Tystofte, der selv afvejer parceller.

Behandling i udlægsåret:

Bliver hvidkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Afhængig af plantebestanden i forudgående efterår tilføres kvælstof til forsøget mhp. at bevare en god balance mellem hvidkløver og græs. Ved for kraftig kløverbestand tilføres 60 kg N/ha før 1. slæt (NS 27-4). Hvis der er behov for yderligere justering kan der tilføres yderligere 40 kg N/ha (NS 27-4) før andet slæt. Mængderne er vejledende.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring af kløver, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Plantebestand, kløver, skala 0-10, 10=100% dækning

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af rajgræsset.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Rødkløver - udlæg 2018, 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Callisto D og Taifun T

Lokaliteter: Holstebro og Tystofte

Antal led: 4

Udsædsmængder:

Diploid: 10 kg pr. ha

Tetraploid 13 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlægt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 70 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

B bliver rødkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Der tilføres 50 kg N/ha (NS 27-4) før 1. slæt for at sikre god vækststart.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sildig rajgræs.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parceller prøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontrol dyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Rødkløver - udlæg 2020, 1. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesorter: Callisto D og Taifun T
 Lokalteter: Holstebro og Tystofte
 Antal led: 5

Udsædsmængder:

Diploid: 10 kg pr. ha
 Tetraploid 13 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes fem slæt per år.

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg anlægt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 70 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parceller. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på max 1 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Bliver rødkløver udlagt uden dæksæd (den bedste metode), bekæmpes ukrudt ved en tidlig slæt/afpudsning af afgrøden.

Forsøget bør have en afgrødehøjde på ca. 8 cm ved udgangen af oktober måned. Ellers foretages en afpudsning.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg NPK 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kaligødning i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Der tilføres 50 kg N/ha (NS 27-4) før 1. slæt for at sikre god vækststart.

Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes fem slæt per brugsår.

- 1. slæt tages umiddelbart før begyndende skridning af sildig rajgræs.
- 2.-5. slæt tages ca. 5 uger efter foregående slæt.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i *kølebokse* (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - ASL

Lucerne - omsåning 2018 (SEGES 2017), 3. brugsår

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse og i Landsforsøg ved SEGES

Målesort: Daisy
Lokaliteter: Holstebro og Tystofte
Antal led: 4

Udsædsmængde:

30 kg pr. ha

Dyrkningsstrategi:

Sorterne afprøves i tre brugsår på to lokaliteter, som slæt til ensilering. Der høstes tre slæt per år.

Anlæg: Randomiseret blokforsøg anlægt som rækkeforsøg med fire gentagelser à min. 18 m². Såning foretages om foråret i renbestand eller med stivstrået dæksæd på rækkeafstand 11-13 cm, og udsædsmængde i dæksæd på max. 70 kg/ha. Teknologisk Institut sender frø til forsøgsstederne, TystofteFonden afvejer selv parcelposer. Såbedet skal være jævnt og tromlet og med en **sådybde på ca. 2,5 cm**.

Behandling i udlægsåret:

Moderat N-gødning til dæksæden. Ingen tilførsel af kvælstof i udlægsefteråret. Forsøget bør have en moderat bælgshøjde ved udgangen af oktober måned. Lucern har ingen problemer og må gerne være mellem 9 og 25 cm.

Behandling i brugsårene:

Der grundgødes i alle led med 800 kg 0-4-21 med Mg, S, CU tidlig forår og 150 kg kalichlorid i begyndelsen af august for at sikre kaliumforsyningen. Der vandes i udgangspunktet med 20 mm ifm. tildeling af gødning. Der ud over vandes forsøgene efter behov. Som udgangspunkt når nedbørsunderskud eller tensiometerregistrering viser, at ca. halvdelen af jordens kapacitet for tilgængeligt vand i rodzonen er udnyttet.

Notater og bedømmelser:

Alle år:

- Tidligt forår udtages jordprøve som sendes til Agrolab for analyse (KT, MgT, PT og RT)
- Vandingsstidspunkt og -mængde

Udlægsåret:

- Dato for såning
- Fremspiring, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand

Høstårene:

- Overvintring, registreres ved beg. vækst, skala 0-10, 10=ingen døde planter
- Plantebestand, forår, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Sygdomme og skadedyrsangreb, skala 0-10, 10=100% angreb/dækning.
- Plantebestand om efteråret, skala 0-10, 10=fuld bestand
- Enkimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10
- Tokimbl. ukrudt, efterår, skala 0-10

Ifm. Slæt:

- Vækststadium

Alle notater og bedømmelser registreres løbende i NFTS.

Høst og antal slæt:

Der høstes tre slæt per brugsår. Første slæt tages medio juni; 2. slæt primo august; 3. slæt medio oktober.

Udbytte:

Følgende informationer registreres løbende i NFTS.

- Grøntudbytte pr. parcel pr. slæt
- Nettoparcelstørrelsen

Kvalitetsanalyser:

Der udtager en prøve pr. parcel til analyse på EurofinsAgroTesting. Prøve leveres som frisk grønmasse i kølebokse (rekvireres ved Eurofins) således, at de fire parcelprøver samles til én pose pr. led, påført label fra Teknologisk Institut. 3D står for transport til Eurofins og skal kontaktes inden middag dagen før høst.

Eurofins foretager neddeling og formaling af prøverne, hvorefter der analyseres for NDF, IVOS, råaske, råprotein, sukker, træstof, tørstof.

Identitetsundersøgelser:

For at sikre sorterens identitet kontroldyrkes sorterne anmeldt i landsforsøgene ved TystofteFonden. Sorterne vurderes mht. tidspunkt for skridning og stængellængde ved fuld blomstring (kontrolmarksundersøgelse).

Revideret 30.03.2021 - AS

Screeningsforsøg, kartofler

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse

Målesort: Relevant sort fra dansk sortsliste
Lokaliteter: Give
Antal led: 4

Forsøget kan udelades hvor anmelder på tidspunktet for anmeldelse kan levere data fra to års forsøg, svarende i omfang til det her beskrevne. Forsøget skal være gennemført i Danmark og med kendt referencesort.

Anlæg:

Blokforsøg 1 række á 7 planter svarende til ca. 15.000 knolde pr. hektar. To gentagelser.
Rækkeafstand 75 cm.
Læggematerialet (40-50 mm) forvarmes og bejdes mod rodtilsvamp. Knoldene lægges tidligst muligt i april.

Behandling i vækstperioden:

Næringsstoffilførsel:

- N-gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forbrug og kvælstofprognosealbehov
- 30 kg P/ha ved pt>=3; ellers tilføres mere
- 300 kg K/ha ved kt>=6; chlorfri gødning
- 30 kg Mg/ha

Bekæmpelse af ukrudt med anerkendt middel.
Skimmelbehandling efter behov med anerkendte midler.
Vanding efter behov.

Notater i vækstperioden:

Dato for:

- Dato for lægning
- Dato for 85 pct. fremspiring
- Dato for nedvisning
- Dato for optagning

Bedømmelser i vækstperioden:

- Antal pl. pr. række (lige før rk. lukker).
- Eventuelle frostskafer.
- Skimmel. Fra første synlige forekomst og derefter en gang om ugen, pct. dækning.
- Andre sygdomme på top, pct. dækning.
- Evt. andre afvigende iagttagelser

Optagningstidspunkt:

Væksten standses ved nedvisning, når størstedelen af knoldene er 40-60 mm. Dog senest primo oktober eller før jordtemperaturen falder under 8°C.

Udbytte:

Udbytte opgøres i kg knolde per parcel.
Fra de to parceller sammensættes en fællesprøve til kvalitetsanalyser.

Kvalitetsanalyser:

I fællesprøven bestemmes tørstofprocenten ved vægt i vand.

Sygdomsundersøgelser og optællinger:

I fællesprøven registreres knoldsygdomme mv.

Følgende egenskaber bestemmes ved optælling:

- Hule knolde.
- Deforme knolde.
- Skimmel.
- Skurv (skala 0-5).
- Rodtilsvamp (skala 0-5).
- Rust (plet og ringrust bedømmes under ét), skala 1-3, 1=intet angreb, 2=svagt angreb og 3=stærkt angreb.

Knoldmorfologi:

Fra fællesprøven udtages repræsentative knolde til måling og bedømmelse af:

- Knoldstørrelse (længde og bredde)
- Knoldfarve, 1=hvid; 2=hvid-gul; 3=lys gul; 4=gul; 5=mørk gul; 6=rød.
- Kødfarve, 1=hvid; 2=hvid-gul; 3=lys gul; 4=gul; 5=mørk gul; 6=rød.

Resistens:

På forædlerens anmodning undersøges for resistens mod kartoffelbrok (type 1 & 6), kartoffelcystenematoder (Ro1, Pa2+3) og kartoffelvirus Y.

Revideret 18.11.2020 - ASL

Middeltidlige spisekartofler

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse

Målesort: Sava
Lokaliteter: Arnborg
Antal led: 4

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med ét optagningstidspunkt. Brutto 4 rækker á 30 planter, netto 2 rækker á 30 planter, svarende til ca. 40.000 knolde pr. hektar. Fire gentagelser. Detailplan tilsendes fra TystofteFonden. Rækkeafstand 75 cm. Læggematerialet (40-50 mm) leveres forvarmet og bejdset mod rodfiltsvamp. Knoldene lægges tidligst muligt i april.

Behandling i vækstperioden:

Næringsstoffiltørse:

- N-gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for forfrugt og kvælstofprognosealbehov
- 30 kg P/ha ved pt>=3; ellers tilføjes mere
- 300 kg K/ha ved kt>=6; chlorfri gødning
- 30 kg Mg/ha

Bekæmpelse af ukrudt med anerkendt middel. Skimmelbehandling efter behov med anerkendte midler. Vanding efter behov.

Notater i vækstperioden:

Dato for:

- Dato for lægning
- Dato for 85 pct. fremspiring
- Dato for nedvisning
- Dato for optagning

Bedømmelser i vækstperioden:

- Antal pl. pr. række (lige før rk. lukker)
- Eventuelle frostskafer
- Skimmel. Fra første synlige forekomst og derefter en gang om ugen, pct. dækning.
- Andre sygdomme på top, pct. dækning.
- Evt. andre afvigende iagttagelser

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parselnummer. Markblade til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Observationsparceller:

Ved Danespo i Give udlægges sorterne i observationsparceller med 4 knolde i 3 gentagelser med henblik på registrering af topskimmel. Resultaterne for kandidat og målesort, samt kendte modtagelige og resistente referencesorter sendes til TystofteFonden.

Optagningstidspunkt:

Væksten standses ved nedvisning, når størstedelen af knoldene er 40-60 mm. Kartofflerne tages op når knoldene er skindfaste til lagring 14-21 dage efter fuld nedvisning. Dog senest primo oktober eller før jordtemperaturen falder under 8°C.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til Tystofte

- Kg knolde pr. sortering pr. parsel
- Kg frasortering pr. sortering pr. parsel
- Nettoparcelstørrelse

Parceludbyttet sorteres i følgende fraktioner

- Over 60 mm
- mellem 40 og 60 mm
- mindre 40 mm

Udbyttet i hver fraktion vejes. I fraktionerne større end 40 mm frasorteres uanvendelige knolde (misdannede, revnede, flækkede eller grønne knolde). Frasorteringen vejes ligeledes. Der udtages en prøve til kvalitetsanalyser på 5 kg pr. parsel af fraktionerne over 40 mm, som blandes til én fællesprøve.

Kvalitetsanalyser:

I fællesprøven bestemmes tørstofprocenten ved vægt i vand. **Umiddelbart efter tørstofbestemmelse fremsendes fællesprøverne til Danespo.**

Ved Danespo i Give koges fra ovennævnte prøve 20 knolde af hver sort.

Der gennemføres tre kogninger:

1. kogning gennemføres primo december. Kartofflerne opbevares ved 8,0°C efter sårheling.
2. kogning gennemføres ultimo januar måned. Kartofflerne opbevares ved 8,0°C efter sårheling.
3. kogning laves i ultimo april måned. Kartofflerne opbevares ved 4,0°C efter sårheling.

For hver kogning bedømmes mørkfarvning og udkogning på en skala fra 1-9.

Sygdomsundersøgelser og optællinger:

Der udtages og vaskes på hvert forsøgssted min. 200 knolde til registrering af knoldsygdomme mv.

Følgende egenskaber bestemmes ved optælling:

- Hule knolde.
- Deforme knolde.
- Skimmel.
- Skurv (skala 0-5).
- Rodfiltsvamp (skala 0-5).
- Rust (plet og ringrust bedømmes under ét), skala 1-3, 1=intet angreb, 2=svagt angreb og 3=stærkt angreb.

Knoldmorfologi:

Der udtages 30 repræsentative knolde pr sort til måling og bedømmelse af:

- Knoldstørrelse (længde og bredde)
- Knoldfarve, 1=hvid; 2=hvid-gul; 3=lys gul; 4=gul; 5=mørk gul; 6=rød.
- Kødfarve, 1=hvid; 2=hvid-gul; 3=lys gul; 4=gul; 5=mørk gul; 6=rød.

Resistens:

På forædlerens anmodning undersøges for resistens mod kartoffelbrok, kartoffelcystenematoder og kartoffelvirus Y.

Revideret 18.11.2020 - ASL

Stivelseskartofler

Afprøvning af sorter til sortslisteoptagelse

Målesort: Oleva
 Lokalteter: Arnborg
 Antal led: 2

Anlæg:

Randomiseret blokforsøg med ét optagningstidspunkt. Brutto 4 rækker á 30 planter, netto 2 rækker á 30 planter, svarende til ca. 40.000 knolde pr. hektar. Fire gentagelser. Detailplan tilsendes fra TystofteFonden. Rækkeafstand 75 cm. Læggeomaterialet (40-50 mm) leveres forvarmet og bejdsset mod rodfiltsvamp. Knoldene lægges tidligst muligt i april.

Behandling i vækstperioden:

Næringsstofftilførsel:

- N-gødes efter stedets normalbehov
- 30 kg P/ha ved PT>=3; ellers tilføres mere
- 200 kg K/ha ved KT>=6; chlorfri gødning
- 30 kg Mg/ha

Bekæmpelse af ukrudt med anerkendt middel.

Skimmelbehandling efter behov med anerkendte midler.

Vanding efter behov.

Notater i vækstperioden:

Dato for:

- Dato for lægning
- Dato for 85 pct. fremspiring
- Dato for optagning

Bedømmelser i vækstperioden:

- Antal pl. pr. række (lige før rk. lukker)
- Eventuelle frostskafer
- Skimmel. Fra første synlige forekomst og derefter en gang om ugen, skala: pct. dækning.
- Andre sygdomme på top, skala: pct. dækning.
- Evt. andre afvigende iagttagelser

Alle notater og bedømmelser sendes til TystofteFonden med angivelse af parcelnummer. Markblade til bedømmelser kan rekvireres ved TystofteFonden.

Observationsparceller:

Ved Danespo i Give udlægges sorterne i observationsparceller med 4 knolde i 3 gentagelser med henblik på registrering af topskimmel. Resultaterne for kandidat og målesort, samt kendte modtagelige og resistente referencesorter sendes til TystofteFonden.

Optagningstidspunkt:

Kartoflerne tages op senest primo oktober eller før jordtemperaturen falder under 8°C.

Udbytte:

Følgende informationer sendes til Tystofte

- Kg knolde pr. parcel
- Kg frasortering pr. parcel
- Nettoparcelstørrelse

Misdannede, revnede, flækkede og grønne knolde frasorteres og vejes. Der udtages en prøve til kvalitetsanalyser på 5 kg pr. parcel, som blandes til én fællesprøve.

Revideret 28.01.2020 - ASL

Kvalitetsanalyser:

I fællesprøven bestemmes tørstofprocenten ved vægt i vand.

Sygdomsundersøgelser og optællinger:

Der udtages og vaskes minimum 200 knolde til registrering af knoldsygdomme mv.

Følgende egenskaber bestemmes ved optælling:

- Hule knolde.
- Deforme knolde.
- Skimmel.
- Skurv (skala 0-5).
- Rodfiltsvamp (skala 0-5).
- Rust (plet og ringrust bedømmes under ét), skala 1-3, 1=intet angreb, 2=svagt angreb og 3=stærkt angreb.

Knoldmorfologi:

Der udtages 30 repræsentative knolde pr. sort til måling og bedømmelse af:

- Knoldstørrelse (længde og bredde).
- Knoldfarve, 1=hvid; 2=hvid-gul; 3=lys gul; 4=gul; 5=mørk gul; 6=rød.
- Kødfarve, 1=hvid; 2=hvid-gul; 3=lys gul; 4=gul; 5=mørk gul; 6=rød.

Resistens:

På forædlerens anmodning undersøges for resistens mod kartoffelbrok, kartoffelcystenematoder og kartoffelvirus Y.

Revideret 18.11.2020 - ASL

OBS vintersæd

Lokaliteter: Abildgård*, Askov, Bramstrup, Brønderslev, Dyngby*, Flakkebjerg, Foulum, Gørding, Gørløse, Hobro, Holeby*, Holstebro, Jyndeved, Karise, Koldkærgård, Sejet*, Tystofte, Tølløse, Nr. Åby* og Åkirkeby
*lokaliteter med parceller, der kun er ubehandlet

Art:	Antal led:	Referencesorter:
Vinterhvede:	97	MS-Septoria, MS-Brunrust, Anja, MS-Meldug, Substance, Ambition, Gawain
Vinterbyg:	60	MS-Skoldplet, MS-Ramularia, MS-Bygrust, MS-meldug, Celtic, Prestige
Rug:	57	MS-Brunrust
Triticale:	9	MS-Meldug, MS-Brunrust, MS-Gulrust

Udsædsmængder:

Vinterhvede:	350-245 spiredygtige kerner pr. m ² for linjer hhv hybrider
Vinterbyg:	325-225 spiredygtige kerner pr. m ² for linjer hhv hybrider
Rug:	250-175 spiredygtige kerner pr. m ² for populationssorter, hhv hybrider.
Triticale:	300 spiredygtige kerner pr. m ² .

Bejdsning:

Vinterhvede:	Redigo Pro 170 FS
Vinterbyg:	Redigo Pro 170 FS
Rug:	Redigo Pro 170 FS
Triticale:	Redigo Pro 170 FS

Anlæg:

TystofteFonden fremsender randomiseringsplan. Forslag til såplan kan fås ved henvendelse til Susanne Sindberg (sas@tystofte.dk) eller Anders S. Larsen (asl@tystofte.dk).

Sorterne i afprøvning randomiseres indenfor hver art. Referencesorter adskilles fra sorterne i afprøvning med en værneparcel. Mellem forskellige arter placeres minimum et værn af hver art. Og hver kolonne begynder og slutter med en værneparcel
Parcellerne kan deles i en behandlet og en ubehandlet afdeling, hver på minimum 6-8 m².
Såning foretages med specielt forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm. Der udvejes til en parcelstørrelse på 15 m².

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-koordinater for placering af 1. parcel samt oplysninger omkring forfrugt, JB nr. parcelstørrelse og såtidspunkt til Susanne Sindberg.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):

Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm, justeret for udbytniveau, forfrugt og kvælstofprognose. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov og der anvendes ikke vækstreguleringsmidler. På lokaliteter markeret* forefindes **kun** parceller der **ikke** er behandlet mod sygdomme. På øvrige lokaliteter findes såvel sygdomsbehandlet som ubehandlet afdeling. Sygdomme må **ikke** bekæmpes i den ubehandlede afdeling. Behandlingsstrategi for svampebekæmpelse i den behandlede afdeling, udsendes i foråret 2020.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidsprøjtninger kan registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsogene@teknologisk.dk.
Notaterne kan også sendes som mail til TystofteFonden.

Notater der foretages lokalt:

- Dato for såning
- Plantebestand-efterår, stadie 12-15
- Plantebestand-forår
- **Dato for modning på hver enkelt art og sort**
- Lejesæd
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget

NB: Hver bedømmelse forsynes med dato og vækststadie og sendes til TystofteFonden alternativt kan lokale registreringer gennemføres via NFTS. En markbog til notater kan rekvireres fra Tystofte.

Bedømmelser der foretages af personale fra TystofteFonden i vækstperioden:

- På lokaliteter der viser tydelig sortsdifferentiering foretages bedømmelse sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003)
- Strå længde én repræsentativ måling pr. parcel. Der måles til hvor aks begynder (cm).
- Nedknækning af strå og aks i vinterbyg ved overmodenhed. Bedømmes cirka 2 uger efter modenhed. Registreres på udvalgte lokaliteter efter aftale med værten.

Hver bedømmelse forsynes med dato og vækststadie (BBCH).

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.
Der **måles ikke** parceludbytte.

Afvigende iagttagelser i forsøgene skal meddeles til TystofteFonden. TystofteFondens registreringer i vækstsæsonen opdateres løbende på adressen www.tystofte.dk

Revideret 10.02.2021

OBS vårsæd

Lokaliteter: Abildgård*, Askov, Bramstrup, Brønderslev, Dyngby*, Flakkebjerg, Foulum, Gørding, Gørløse, Hobro, Holeby*, Holstebro, Jydevad, Karise, Koldkærgård, Sejet*, TystofteFonden, Tølløse, Nr. Åby* og Åkirkeby
*lokaliteter med parceller, der kun er ubehandlet.

Art:	Antal led:	Referencesorter:
Vårbyg:	105	MS-skoldplet, MS-bladplet, Alexis og Pallas
Vårhvede:	16	AC Vista, Trappe
Havre:	16	-
Vårtriticale:	Ingen forsøg i 2021	

Udsædsmængder:
 Vårbyg: 300 spiredygtige bejdsede kerner pr. m².
 Vårhvede: 450 spiredygtige bejdsede kerner pr. m².
 Vårtriticale: 450 spiredygtige bejdsede kerner pr. m².
 Havre: 350 spiredygtige bejdsede kerner pr. m².

Bejdsning:
 Vårbyg: Redigo pro FS 170
 Havre: Ingen bejdsning
 Vårhvede: Redigo pro FS 170
 Vårtriticale: Redigo pro FS 170

Anlæg:
 TystofteFonden fremsender randomiseringsplan. Forslag til såplan kan fås ved henvendelse til Susanne Sindberg (sas@tystofte.dk) eller Anders S. Larsen (asl@tystofte.dk).

Sorterne i afprøvning randomiseres indenfor hver art. Referencesorter adskilles fra sorterne i afprøvning med en værneparcel. Mellem forskellige arter placeres minimum et værn af hver art. Og hver kolonne begynder og slutter med en værneparcel
 Parcellerne kan deles i en behandlet og en ubehandlet afdeling, hver på minimum 6-8 m².
 Såning foretages med speciel forsøgssåmaskine med en rækkeafstand på 10-12 cm. Der udvejes til en parcelstørrelse på 15 m².

NB: Efter anlæg returneres en skitse over forsøgets placering med GPS-koordinater for placering af 1. parcel.

Behandling i vækstperioden (inklusive værn):
 Hele forsøget N-, P- og K- gødes efter stedets gødningsnorm justeret for udbytteneiveau, forfrugt og kvælstofprognose. Bekæmpelse af ukrudt og skadedyr gennemføres med et anerkendt middel efter behov og der anvendes ikke vækstreguleringsmidler. På lokaliteter markeret* forefindes **kun** parceller der **ikke** er behandlet mod sygdomme. På øvrige lokaliteter findes såvel sygdomsbehandlet som ubehandlet afdeling.
Der må ikke vækstreguleres i observations-parcellerne.

Sygdomme må **ikke** bekæmpes i den ubehandlede afdeling.
 Behandlingsstrategi for svampebekæmpelse i den behandlede afdeling, udsendes i foråret 2021.

NB: Alle notater vedr. grundbehandlinger som f.eks. forfrugt, JB nr. såtidspunkt, gødningstildeling, vanding, ukrudts-, svampe- og insekticidsprøjtninger kan registreres i Nordic Field Trial System. Login kan fås ved henvendelse til landsforsogene@teknologisk.dk.
 Notaterne kan også sendes som mail til TystofteFonden.

Notater der foretages lokalt:

- Dato for såning
- Plantebestand stadie vs.12-15
- **Dato for modning på hver enkelt art og sort**
- Lejesæd
- Evt. afvigende iagttagelser i forsøget.

NB: Hver bedømmelse forsynes med dato og vækststadium og sendes til TystofteFonden alternativt kan lokale registreringer gennemføres via NFTS.
 En markbog til notater kan rekvireres fra Tystofte.

Bedømmelser der foretages af personale fra TystofteFonden i vækstperioden:

- På lokaliteter der viser tydelig sortsdifferentiering foretages bedømmelser af procent sygdomsangreb (Notat af Hovmøller, Sindberg & Willas, maj 2003).
- Strållængde én repræsentativ måling pr. parcel. Der måles til aksets begyndelse (cm).
- Nedknækning af strå og aks i vårbyg og havre ved overmodenhed. Bedømmes cirka 2 uger efter modenhed. Registreres på udvalgte lokaliteter efter aftale med værten.

Hver bedømmelse forsynes med dato og vækststadium (BBCH).

Andet:

Den fremsendte udsæd må kun bruges til gennemførelse af forsøget.

Der **måles ikke** parceludbytte.

Afvigende iagttagelser i forsøgene skal meddeles til TystofteFonden. TystofteFondens registreringer i vækstsæsonen opdateres løbende på adressen www.tystofte.dk

Revideret 10.02.2021